

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
Égész évre . . . 8 kor. Negyedévre . . . 2 kor.
Félévre . . . . 4 kor. Egyes szám ára . 16 fill.
** Hirdetések egyezség szerint közöltnak. **

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FEHÉR GÁBOR.

***** Megjelenik minden vasárnap. *****
Szerkesztőség és kiadóhivatal: VÁROSHÁZA I. em. 13.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Nyilt-téri közlemények soronként 30 fillér.

A Gyógyszertárak új rendje.

Az ország gyógyszerészei Budapesten tartott kongresszusokon kitérték szívük sérelmeit s remélhető, hogy méltánylást is fognak találni illetékes helyen. Ami a gyógyszerészeket kongresszusra, mozgalomra készítette, az Andrássy belügyminiszternek egy tervezett reformja, amelylyel gyökeres változtatásokat akar belevinni a hazai gyógyszertárak életébe. Ami köztudomásra jutott e reform tervezetéből, az nagyon alkalmas arra, hogy kielégítse s megnyugtassa a nagyközönséget, sőt a gyógyszerész segédek azon részét is, a kiknek nincs kilátásuk arra, hogy valaha is önállósítsák magukat, de annál súlyosabban érintik e tervezetben foglalt intézkedések a gyógyszertárak jelenlegi tulajdonosait. Éppen ezért méltánytalanság lenne e közvetlenül érdekelt gyógyszerészek meghallgatása nélkül törvénybe iktatni ezt az új törvényt. Elvégre az ország intelligenciájának egy számottevő részéről, 3-4000 családról van szó, akiknek ekszisztenciáját egy radikális reform kedvéért alá ásni nem szabad. Meglátszik e törvény tervezeten, hogy nem olyan férfiak készítették, akik mint szakemberek szólhatnak a gyógyszerészet kérdéséhez. Mert szakember nem

támadt volna ily vehemenciával neki, a gyógyszerész-tulajdonosok létérdekének. Mint minden törvényjavaslatot nálunk, úgy ezt is jogászok készítették, szociális elméletekből kiindulva, de a való reális élet követelményeit egyes lényeges intézkedéseknél figyelmen kívül hagyva. Szó sincs róla, vannak azért a javaslatnak helyes és megfelelő reformjai is, melyeket szívesen honorál az igazságos kritika.

A gyógyszerész-tulajdonosok nagy sérelmet látnak abban, hogy a tervezet felhatalmazza a közsegeket és betegsegélyző pénztárakat, gyógyszertárak felállítására. A vidéki városokban, nemkülönben Budapest külvárosaiban a gyógyszerek oro zán-részét a betegsegélyző pénztári tagok fogyasztják s ha most ezt elvonják tőlök, mi marad a jelenlegi gyógyszerész-tulajdonosoknak, akik a patikájukat 10-100,000 koronért vásárolták meg? Ez által nem csak jövedelmük csökken 40-60 százalékkal, de devalválódik gyógyszerész-tulajdonosok értéke is, mert természetes, hogy a konkurencia keletkezése nagyban befolyásolja a patika értékét. S így nem csak a jövedelem csappan meg, de a befektetett tőke 40-60 százaléka is elpusztul. A célt, hogy a szegény ember, a munkásbetegsegélyző pénztári tag olcsó gyógyszerhez jusson, kitűnően szolgálná az olyan rendelkezést is, amely leszállítaná a

gyógyszerek értékét. A betegpénztárak amugy is kedvezményt élveznek a gyógyszertárak részéről, amennyiben 20 százalékot visszatérítenek nekik.

Ez a legkiáltóbb sérelme a tervezet gyógyszerész-tulajdonosok javaslatainak.

Vannak előnyei is, amennyiben szolidabb bázisra helyezi a gyógyszerészségédek ekszisztenciáját s gondoskodik jövőjükéről. A közönség, a közegészség érdekét vannak hivatva szolgálni azok a rendelkezések, melyek az újságokban hirdett specifikus szerekre vonatkoznak. A javaslat sok visszaélést, a jóhiszemű közönségnek rosszhiszemű kihasználását van hivatva e téren megakadályozni.

KÖZIGAZGATÁS.

Adótárgyalás. A III-ad osztályú keresetadó tárgyalását a héten folytatta az adóívető bizottság. Kedden a helybeli adózókra került a sor. A tárgyalásokat a héten befejezik.

Szabadságidő. Jeges János közgyám a héten kezdte meg négy hétre terjedő szabadságidejét.

Szabadságidő. Turi József árvaszéki iktató a héten kezdte meg 14 napon terjedő szabadságidejét.

Az árusátrak ügye. A piaci árusátrak felépítésének kérdése élénken foglalkoztatja a városi tanácsot. A tanács a héten megbízta Závorv Béla

TÁRCZA.

Vasuton a felhők fölött.

— Schweiwi pillanatfelvételek. —
Irtta: Leopold Gyula.

Estendőként beszoktam számolni nyári utazásaimról, melyekkel 11 hónap kimerítő munkája után pihenéssel, világlátással kárpótolom magamat. Pihenés?! Vajjon helyt áll-e ez a kifejezés akkor, amikor az ember napokon keresztül vonaton vagy hajón ül, majdnem minden éjszaka más szállodában hál, más asztalnál eszik, és szemét és lelkét egyre foglalkoztatják nagystílu látnivalók, érdekes tapasztalások. Azt hiszem, a modern ember, különösen vállalkozó vagy kereskedő nem is tud úgy pihenni, mint a többi boldog halandó, t. i. hogy abszolút nyugalomnak, semmittevésnek veti oda magát szabadság-ideje alatt. Ma a mikor a tudósok, az agymunkának és az idegrendszernek minden csinját-binját ösmerik, több világkapacitás tanítja, hogy a munkálkodó szellemnek nem az abszolút pihenés adja meg a nyugalmat és felgyógyulást, hanem a kör-

nyezetnek, a szellem munkájának, a benyomásoknak megváltozása. Az ember néhány hétre egy új világba, új emberek és új életviszonyok közé kerül, megszokott foglalkozását fölfüggeszti és ebben találja meg pszichológiai és fizikai felfrissülését. És ebben az érdekes tudományos megállapításban sok igazság van. Nem tudom ilyen jól töltöttem volna-e nyári szünidőmet ha valami félreeső zugában a világnak el vonultam volna a magam gondolataival, dolgaival és lelkiállapotommal, mint így, amikor utaztam, láttam és tapasztaltam.

Schweizben jartam, Tell Vilmos országában, ahol égbenyúló csodás bércek között él Európa leghasznosabb népe. Az ős természet lelkettrázó titáni alkotásait csodáltam meg itt és mondhatom, hogy a természet szépségei iránt fogékony lelkemet egyik meglepetés a másik után érte. Schweizben természetimádóvá válik az is, aki sohasem volt az. Cseppet sem bántam meg, hogy miután az előző években bejártam Német, Angol, Francia és Olaszországot, most Helvétia hótetőit kerestem fel.

E hótetők közül egyike a legimponálóbbaknak a Jungfrau. Reggel 8 órakor indul el Interlakenből a vonat, melyet később gőz- és villamos hegyipálya

vált fel. Öt órai szakadatlan kapaszkodás után feljut az ember a 3200 méternyi magasságban lévő Eismeerig. És amikor az ember elmerül a természet csodáinak szemlélésében, önkénytelenül meghajlik a modern technika előtt, amely lehetővé tette e jéggel, éggel nyuló, sziklameredekkel és szédítő hegyszakadékokkal imponáló hegykolosszusnak vonaton való megmászását. Ülünk bent a kupében, amely kényelem dolgában mi kívánni valót sem hagy hátra, és mellettünk, alattunk, fölöttünk, iszonyu sziklák, borzalmas hegyszakadékok, hegytömbök és gletscherek jönnek-tűnnek szakadatlan váltakozásban. Néhány év előtt még edzett turistától is nagy rekordszámba ment, ha a Jungfraut megmászta néhány nap alatt és ma öt rövid óra alatt érünk föl az Eismeerig, anélkül, hogy fölkeltnék volna a kupé bőrpamlagaról.

Odafönt csikorgó hideg van; alig néhány kilométernyire az olasz határon a hegyek alján molsolygó kék ég alatt virul a citrom és a narancs, míg itt 2-3 ezer méter magasságban megszűnt minden vegetáció, kő és jég mindenütt, ahová a szem ellát. A végállomáson, ahol a hidegtől borzongva szállnak ki az utasok, egy szép tágas modern

Butor kiállítás

WEISZ GYULA kárpitos és diszító butorraktárában.

DEBRECZEN, Szécsényi-utca 19. szám.

nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalon, hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók

mérnököt, miszerint adjon véleményes jelentést arról, hogy az új árusátrakt a Bika udvarán, vagy az Ezri Adolf-előtti piacrészen volna-e ajánlatosabb és czélszerűbb felépíteni. A mérnöki javaslat iránt az egész közönség élénken érdeklődik. Az új árusátrakt minden valószínűség szerint még az idén felépülnek.

Az 1908 évi pótdadó kivetési lajstromot Csiha Márton aljegyző betérjesztette a debreczeni pénzügyigazgatóságához.

Állás Szt-györgy korcsma mellett. Grósz Károly bérlő az iránt folyamodott a héten a tanácshoz, hogy a város építse fel a Szt-György korcsma melletti állást. A kérelem tárgyában még nem határozott a tanács.

Az illetékek behajtása. A debreczeni pénzügyigazgatóság nagyon szigorú rendeletet intézett a polgármesterhez a fizetetlen illetékek behajtása iránt. A polgármester már intézkedett is, hogy a városi adóhivatal teljes szigorral járjon el a tartozásban levő hátrálékosokkal szemben.

Az esküdtek 1909-iki névjegyzéke a jövő héten elkészül.

Lajos-napi bál. A szokásos Lajos-napiból f. hó 23-án tartatik meg nálunk. A bált a tanács rendezi.

Szabadságidő. Káldy Imre h-anyakönyvezető a héten 10 nap szabadságot kapott.

Helyettesítés. Jeges János gyámpénztárnokot szabadságideje alatt Zakar Sándor árvaszéki ülnök helyettesíti.

A dögtér áthelyezését G. Tóth János polgármester a héten megsürgette. Ideje is, hogy ez a kérdés végre-valahára megoldassék, mert a dögtér most nagyon rossz helyen van.

Debreczen és vidékének új intézménye.

Nyelv és irodalmi intézet iskolák.

Annak idején röviden foglalkoztunk már Rose Miksa debreczeni nyelvtanárnak ama nagy conceptiójával, mely szerint az ország nagyobb városait szervezett és modern alapokon nyugvó nyelviskolákkal akarja ellátni.

Most, hogy az eszme a megtestesülés stádiumába jutott, bámulatra ejt bennünket, a hatalmas és szinte hajszálíg kicirkalmazott üzleti terv, amellyel szemben állunk.

Mert ki hitte volna eddig, hogy kulturális intézményt üzleti alapokra is lehet fektetni! Ime az új idők szele, amikor a jótékonyági egyesületek, mint elcsépelet fogalmak mennek ki a divatból és az emberek is inkább szociális uton valósítják meg mindazt, amiért eddig a humanizmus szent nevében küzdöttek.

vendégfogadó áll. Itt állandóan fűtött szoba és jeles konyha várják az utasokat. Természetes, hogy a páratlanul tiszta hideg levegő rendkívül ritka és a tüdő dupla munkát fejt ki, hogy a kellő mennyiségű levegőt bejuttathassa a szervezetbe. Gyöngye idegzettü vagy szervezettü embernek nem ajánlom a kirándulást a Jungfraura, mert egy-kettőre rosszul lét fogja el az örök hó és jég világában. Érdekes, hogy most a Jungfrau villamosvasutját meghosszabbítják egész a csucsig úgy, hogy néhány év múlva már 4200 magasságba röpti a vasut a turistát.

Harmadnapra a Pilátusra rándultam. Luzernből hajó visz, honnan fogaskerekű visz fel a 2070 méter Pilátus hegycsucsára. Ez az út is nagyszerű érdekességek látnivalóját nyújtja. Felhőkön keresztül vitt az utunk és nem mindennapi passzió volt a Pilátus csucsáról letekinteni s néhány száz métert haladni az uszkáló felhő táborral. Nem lehet leírni a csodás panorámát, amely a szem elé tárul, most a felhők eltakarnak mindent és egyszerre csak az alattunk lévő felhők megszakadnak és a támadt úron át lenézhetünk. Hegyek, völgyek, erdők, folyók, városok és falvak tűnnek fel szemünk előtt a távolban és közelben. Milyen szép is ez a mi földünk!

Nagyszerű panorámával kecsegteti az embert a Rigi-Kulm is, amelyről ugyancsak Luzernből mentem és pedig hajón Vitznau-ig, onnan pedig a fogaskerekűn. Ez csak 1800 méter magas, de a Rigi csucsáról mesés a kilátás és az ember ellát egész Zürichig.

Idegen nyelvek tudására tagadhatatlan szükségünk van, a szükség meghozza a forgalmat, a forgalom az üzletet — és lehet aztán iskolát is részvénytársasági alapon elképzelni.

Igy azt is el tudjuk képzelni, hogy az az iskola, melyet eddig Rose nyelvtanár szerény keretben vezetett, de amelynek létalapját a szükség adta meg, idővel hatalmas intézménnyé válik. erős üzleti vállalat, melynek papírjait ép úgy adják és veszik, akár valamely más ipar vagy bankvállalatét.

A részvénytársaság, melyet Rose nyelvtanár alapított új és eredeti és ha hivatásának megfelelő, akkor nemcsak országos elismerésre számíthat, de ami ennél talán megfoghatóbb, a részvények rohamos áremelkedésére és magas osztalékokra.

A mi az iskola belsejét illeti, azt a hozzánk beküldött program szerint következőkben állapítjuk meg. Tanítatni fognak a német, francia, angol és olasz nyelvek, valamint a magyar nyelv idegenajkuak számára. Tandíj havi 10 korona. A tanárok kiváló képzettségűek és ugyanazon nemzetbeliek, amely nyelvet oktatják. A tanítás egyáltalában teljesen fedi a Berlitz iskolák tanítását, azzal a különbséggel, hogy a tanérok magasaabb műveltségi fokon állók, mint a kalmárszemléű Berlitz iskolákban. Debreczenben az intézet, mely részvénytársaság formai megalakulásáig, még mint a Rose nyelvtanár tulajdona szerepel, Piacz-utca 9-ik szám alatt ütt fel tanyát, ahol szinte fényűzés számbamenő berendezésénél fogva is nagy feltűnést fog kelteni. Az iskola üzemét szeptember hó 3-án kezdi meg és beiratkozni már most is lehet az intézetnek fentemlített helyiségében.

H I R E K.

— **Az alispán vendégei.** Kovács Gyula alispán most csépel és mint máskor, most is sokan meglátogatják a tanyán. A héten Debreczenből voltak vendégei az alispánnak.

— **Gerstner Miksa** kir. járásbíró Kársbádból a héten hazaérkezett és átvette a kir. járásbírószág vezetését.

— **A püspökválasztás** befejezése felé közeledik. A lapok közlése szerint eddig 525 szavazatot adott be. Ebből kapott:

Dr. Baltazár Dezső	184 szavazatot.
Dicsőffy József	177 "
Eröss Lajos	94 "
Dávidházy János	63 "

Mint hogy így a jelöltek egyike sem kapott abszolút többséget, az egyházkerületi közgyűlés újabb szavazást fog elrendelni. Ebben a szavazásban csak dr. Baltazár Dezső és Dicsőffy József vesznek részt, mint jelöltek. A küzdelem erős lesz, mert úgy mondják, hogy a kibukott jelöltek szavazatai egyenlően oszlanak meg a

Megnéztem aztán Meringen mellett a csodás és borzalmas Áaresschluchtot, az Áare folyó ágyát, amely több száz méter magas és két kilométer hosszú hegyszakadék. Nincs az az erősagyú ember, aki el ne szédülne, amikor végig megy az Áaresschluchtban. Remek látvány, ne mulassza el senki megnézni.

Gyönyörködtem még a Schatthauseni víz-esésben is.

Megnézni való helyek Schweiz nagy városai is, mint Zürich, Luzern, Bern, Genf, Bâsel stb. Népes, régi és modern városok, szép utcákkal, mindenütt óriási a forgalom.

A forgalom alatt természetesen az idegenforgalmat értem. Ismeretes, hogy Schweiz az idegenből él. És egész Schweiz arra van berendezve, hogy itt az idegen minél jobban érezze magát. Ezer és ezer hotel van ebben az országocskában és mindegyikben mintaszert a kiszolgálás, a kényelem és az elegancia. Minden schweizi ember át van hatva attól a tudattól, hogy a külföldit teljes mértékben ki kell elégíteni, mert Schweiz lakossága existenciájának a külföldi ember pénze az alapja. Évente több százezer idegen fordul meg Schweizban; legtöbbször vannak az angolok, utánok következnek a németek, francziák, amerikaiak és a magyarok. Minden szállodában legalább három nyelven beszél a személyzet és pedig: angolul, németül és francziául.

Mint előbb említettem, Sweiz létalapja az idegenforgalom, de ne higgye azért senki, hogy

két benmaradt jelölt között. A választás végeredménye iránt az egész magyar ref. egyház élénken érdeklődik.

— **A községi iskolaszék** pénteken délután gyűlést tartott, Padrah Sándor elnöktele alatt. A gyűlés tárgyát az iskolaszék megalakulása és a gazdasági ismétlőiskola államosításának megbeszélése képezték. Ma már mindenki elismeri, hogy a gazdasági ismétlőiskolát államosítani kell, mert a mai rendszer mellett nem tud megfelelni feladatának.

— **Sok az eső.** Az eső most már kezd sok lenni. A folytonos esős időjárás hátráltat minden munkát. De kárt is okoz a sok eső, mert az asztagok és a keresztek kezdenek csírázni. A korai érésű szőlőknek is kezd ártani a sok eső.

— **Gyermekek bélhurutja és védekezés ellene.** Kimerítő statisztika hiteles adatai szerint az első gyermekév halálozásainak 60—70 % -a az emésztő szervek megbetegedéseire esik. Hogy ezek a megbetegedések a hibástáplálkozásból erednek: nem szorul bizonyításra. A nyári forróság, a máskor sem megbízható tejben ilyenkor nyüzsgő baktériumok, az általuk okozott vegyi bomlása a tejnek, alig észrevehető indispositió a gyermeknél és beköszönt minden rémével a rettegett bélhurut, az orvosoktól találoán gyermekcholerának bélyegzett betegség. — A különben oly nagy tápláló értékű tejtől. De azért adjunk tejtáplálékot a gyermeknek; csak hogy olyat, a melyik nem bomlik, a melynek állandó összetételét sem hőmérsék, sem helyi viszonyok megváltoztatni nem képesek: az alpesi tejből készült, abszolút csiramentes, abszolút tápláló becsű és soha sem bomló Neszléliszlet.

Dr. M. E.

— **Tűzoltók kongresszusa** Szatmáron. Az országos tűzoltószövetség kongresszust rendez a mai napon Szatmáron. A helybeli tűzoltóegylet Erdős Lajos főparancsnok és Tury József alparancsnok képviselik a kongresszuson.

— **Megcsurgott a városháza.** A mult szombati nagy eső alkalmával a városháza tetőzete több helyen megcsurgott. A városgazda azonnal intézkedett hogy a tetőzetet javítsák ki.

— **Veszélyes járda.** A Stahler Dániel háza előtt teljesen elpusztult a járdának a töltése. Mint-hogy a járda mellett nagy árok van, a járás-kelés azon a helyen veszélyes, különösen este. Felhívjuk erre a hatóság figyelmét.

— **30 éves találkozó.** Azok a katonabajtársak, akik az 1878-iki boszniai hadjáratban résztvettek, barátságos találkozást rendeztek vasárnap Debreczenben. A találkozó városunkból is sokan vettek részt. Elképzelhető, hogy a régi bajtársak találkozója nagyon kellemes volt. A találkozózt táncmulatság követte a nagyerdőn.

— **Nagy esők.** A héten nagy esők voltak az egész határon. Az esők teljesen felfrisítették az ellankadt növényzetet.

tunyaságában nem tesz a lakosság mást csak várja az idegent, hogy azt fogadhassa. Korántsem. Az egész országot mintha kéményhálózat venné körül nyüzsgött ott a gyár, kattog a gép s szorgosodik sok millió munkás tenyere. Az órapár, a selyemgyártás, a csokoládé, és cacagyárak hazájának, nevezhetném ezt a bájos országot, mely különösen e három termékével viszi el Schweizi ipar és kereskedelem dicsőségét a széles nagy világba.

Ahová, néz ahová lép az ember, mindenütt azzal az előzékenységgel találkozik, amely kellemes ellenértékét szolgáltatja a sok pénznek, melyet a külföldi Schweizban elkölt. Kellemesen lepott meg pld. hogy egy kerti vendéglőben étkezve, ahol egy kis polgári-zenekar játszott, hozzám lépett a karmester és elém tette a zenekar programját, azzal a felhívással, hogy válasszak, hogy melyik darabot kívánom hallani. A műsoron vagy 200 zenészám szerepelt, hires operák és-operettek áriái, de voltak magyar számok is! A zene egyébként is nagy szerepet játszik a külföldiek szórakoztatásában, mindennüt ahol idegenek kerülnek össze, kitűnően szervezett zenekarok vannak; amelyek nívón álló muzsikát produkálnak. Zenekarok szórakoztatják az utast a kiránduló hajókon is.

Az évente Schweizot elárasztó több millió idegen páratlan jólétet biztosít az országocskára összlakosságának. A szabad Schweiz nem ismeri a koldus szegénységet a nyomort. Itt mindenki meg-

— **Gőzhengerezés.** A városunkon keresztül vezető nagy tranzverzális műutat most kavicsolják és hengerezik. A munkálatok ezt idő szerint a város területén folynak.

— **Lapunk számonkenti elárúsítása.** Engedve a közönség régen hangoztatott óhajának, a „Szoboszló és Vidéké“-t számonként is elárúsítjuk. **Lapunk egyes számai Kiss Pál ur piaci üzletében kaphatók.** Egy szám ára 16 fillér.

— **Táncztanítás.** Alföldi Károly debreczeni nagyhirű táncztanár már öt hét óta tanít városunkban. A növendékek — amint halljuk — nagyon szépen haladnak s szabatosan elsajátítják az összes modern táncokat.

— **A téglagyártás.** hazánkban elsőrendű iparrá fejlődött ki és a mikor téglagyártásról van szó, mindenek előtt az előnyösen ismert Bohn-féle hatalmas ipartelepekről kell megemlékezni, melyek a tulajdonosok szorgalma és szakavatósága folytán a monarchiai legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A most Békéscsabán létesítendő új teleppel a cég hatáskörét ismét megnagyobbította.

— **Tűz.** Csütörtökön reggel 8 órakor Kun Sámuelnek az udvarán tűz támadt s egy csomó szalma megégett. A tüzet a tűzoltóság hamarosan elfojtatta.

— **Vizsgázott tűzoltók.** Szerdán este Vári Mihály és Bíró József örvezetők a rajvezetői, Szabó Sándor pedig az örvezetői vizsgát sikerrel letették.

— **„Kártus a párisi rablók királya“** című tárczasorozatunkat hejsszűke miatt csak lapunk következő számában fejezhetjük be.

— **Vak tüzilárma.** Pénteken d. e. 1/2 10 órakor a toronyór tüzet jelzett. A tűzoltóság azonnal ki is vonult, de tüzet nem talált sehol. Szerencse, hogy így történt, mert a városházánál nem volt ló s így a tűzoltók a piacon voltak kénytelenek a gép elébe lovat keríteni.

— **Kellemes és olcsó szórakozás.** Városunkban nemsokára állandó villamos-színház nyílik meg a Kossuth kör helyiségében, ahol olcsó és kellemesen szórakozhatik mindenki, mert az érdekes mozgóképek mindenkit érdekelnek. A legújabb látványosságok lesznek ott láthatók, pompás kivitelben. A megnyitás nappal falragaszokon fog közölni.

— **Egy szekér lopott libát szállítottak** be csütörtökön a városháza udvarára. A libákat Bányai Bálintné Kovács Juliánna józsa lakos fogdosta össze a Bánomtemető melletti gyepen.

— **A vasuti katasztrófa** ügyében a vizsgálat a mult héten befejezést nyert. A vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlenséget hibás váltóállítás okozta. A váltóór és a termester bűnét azonban enyhíti némileg az a körülmény, hogy a váltó hibás volt. Ezt azonban hetekig nem vették észre, amely körülmény szomorú világot vet a vasuti alkalmazottak gondosságára. A katasztrófa összes sebesültjei felgyógyultak teljesen s már el is hagyták a kórházat. Itt említjük meg, hogy az állam-

keres annyit, hogy rendesen megélhessen, itt mindenkinek módja van arra, hogy a kenyéréért megdolgozhasson. Az idegennek hozzák, szórják a pénzt, pénzéért minél többet lásson halljon és hogy kapjon.

Elmélkedvén mindezek fölött, önkénytelenül is eszembe jut Magyarország az ő elragadó természetű szépségének sokaságával, az ő gyönyörű fürdő és üdülő helyeivel és az ő élhetetlenségével. Ha a külföld tudná, hogy mi minden szépet és érdekeset láthat Budapesten és környékén, a Tát-rában az erdélyi havasok között, a Balaton partján stb., ha gondoskodnánk arról, hogy természeti szépségeink híre eljusson a külföldre is és ha berendezkednénk az idegen-forgalomra, akkor hozzánk is szívesen jönnének nyári pihenőre a külföldiek. Annál is inkább, mert nálunk újat látna az idegen, a ki rendszerint többször is bejárta már Schweizot és Európa nyaralóhelyeit. Mikor kezd már a magyar kormány és az érdekelt körök egy olyan nagy akcióba, amely a külföld országait megépítené a mi hazánkra is? Ha van ország, amely rászorult a kiránduló külföldiek pénzére és amely természeti szépségeiben is e pénz elenértékét tudja nyújtani, úgy Magyarország bizonyára az.

vasutaknak a kártérítéssel együtt körül-belül 1.000.000 koronába került a szoboszlói vasuti katasztrófa.

— **Egy czirkusz** ütött tanyát a héten az özv. Cseke Gáborné udvara melletti térségen. A czirkusz fedett helyiségben levén, mindennap tart előadásokat.

Levél a szerkesztőhöz.

Tek. Szerkesztő Ur!

Nem tudom, gondoskodott-e már a hatóság arról, hogy a gyalogjárdák a város egész területén, még a tél beállta előtt kijavítsanak. Ha nem gondoskodott volna, gondoskodjék azonnal, mert a járdák igen sok helyen pusztulásnak indultak s nemcsak rosszak, hanem veszélyesek is. Sok helyen elpusztultak a deszka átereszek is. Ezeket legnagyobb részben újjakkal kellene kicserélni.

Ezenkívül gondoskodni kellene a járdahálózat kiterjesztéséről és fejlesztéséről is, mert még mindig nagyon sok utca van járdanélkül. Az új járdákat is idejében kellene megcsinálni, mert a késő őszi földmunka tartatlan.

Felhívjuk erre a hatóság figyelmét remélve, hogy tekintetbe veszi a lakosság ezen jogos kérését.

Több helybeli lakos.

Tek. Szerkesztő ur!

Teljes elismeréssel kell megemlékeznünk az új városgazda gondosságáról, aki hamarosan rendbehoz minden hiányt, amelyet a lakosság tudomására juttat. A mult heti nagy esők sok dolgot adtak az új városgazdának, de örömmel látjuk, hogy daczára a kedvezőtlen időjárásnak, már megcsináltatott minden munkát.

Mi azonban azt tartjuk, hogy a város területén levő hidakat és járdacsatornákat fel kellene nézni egytől-egyig s nemcsak azokat kelleue kijavítani, amelyeket bejelentenek, hanem valamennyit, amelyek hibás.

Ennek elrendelése a tanács kötelessége volna s reméljük is, hogy a tanácsnak gondja lesz erre.

Nem kis dolog lesz ezt jól elintézni, mert a város beltérségén nagyon sok hibás híd és járdacsatorna van.

Többek.

Különfélék.

Az őszülés oka. A haj- és szőrszál életkora korlátolt, legjobb esetben két-négy évig terjed. Helyébe új szál lép, mely ugyanabból a bőszőmölcsből nő ki. Így követi egyik haj illetve szőrnemzedék a másikat. Az őszülés már most attól függ, hogy az egy és ugyanabból a bőszőmölcsből kinőtt haj- vagy szőrszálak mennyi festékanyagot használtak föl. Minél több festékanyagot kötöttek le és használtak föl az egymást követő haj-vagy szőrszálak, annak gyorsabban merül ki a bőszőmölcs festékképző ereje és annál korábban áll be az őszülés. Mivel a festékszolgáltató erő kimerülése a haj színével, hosszával és a haj- és szőrnemzedékek életkorával van összefüggésben, ebben van a magyarázata annak, hogy a sötétebb hajszál korábban őszül, mint nő, mert hajszála rövidebb; végül annál korábban áll be az őszülés, minél több hajnemzedék váltotta föl egymást.

Menyibe kerül egy hajó felszerelése? A közönség nagy részének fogalma sincs arról, milyen rengeteg összegekbe kerül egy-egy hajónak teljes felszerelése. Hozzá nem is a nagy hadihajókról van szó, hanem csak a kisebb páncélosokról és cir-kálókról. Egy páncéloshajó személyzete körülbelül havi 30 ezer koronába kerül. Hát még az ágyukra és más felszerelésekre mennyi pénz kell! Egy 10 centiméteres ágyu 62000 koronába kerül és egy 34 centiméteres, körülbelül 147 ezer koronába. De ebbe nincs bele véve az ágyutalpakhoz szükséges összeg, mely 6 ezer és 35 ezer koron között ingadozik. Igen érdekes tudni azt is, hogy egy-egy ágyulövés mibe kerül. Egy 14 centiméteres ágyu egyszeri lövése 660 koronába kerül; egy 27 centiméteres pedig 1356 koronába; egy 34 centiméteres ágyulövés 4270 és egy 42 centiméteres 5 ezer koronába kerül.

Közigazdaság.

A héten óriási esők voltak az egész határon. A föld teljesen meg van ázva. A szőlők és a tengerik most már nagyon szépek. Megújultak a legelők is. A tarlókat nemsokára meg lehet kaszálni. Növésnek indultak a répák is, szóval megújult, felfrissült minden növény.

A cséplés a héten majdnem teljes befejezést nyert. Az eredmény — amint már többször irtuk — nagyon különböző. Vannak földek, a melyek 8—10 mázsát fizettek, de akad olyan is, amelyik csak a magot termette meg.

A buza ára igen kedvező. Ez kárpótolja a gazdákat a termésért. — Nagyon jó ára van az árpának is.

Az is nagy szerencse, hogy a tengerik megjavultak, mert ez féltermést jelent. Igaz, hogy akadnak olyan tengerik is, amelyekre elkésett az eső.

A nagy esőzések nagyon megkönnyítik az őszi földmunkákat is. Szóval a gazdasági helyzet a héten sokat javult.

Birtokváltozások.

Csiszár Andrásné B. Nagy Klára örökölte Végh Mihályné házaspárát.

Szakács Sándor vett a Debreczeni Hitelbanknál 1 h. 1012 □-öl szántót 1200 korért.

V. Balogh Zsófia örökölte Balogh István és József ingatlanait.

Ványi József vette Ványi Etelka ingatlanát 160 korért.

Kircsi András neje Farkas Juliánna vette Bordán Gábor s neje házaspárát 500 koronáért.

Dóró Sámuel vette Dóró Ferencztől 1 h. 430 □-öl szántót 900 koronáért.

Oláh Károly s neje Karcza Eszter vették Ritókh István s neje szőlőjét 200 koronáért.

Szabó Márton és neje vették Békési Kálmán és neje kabai házaspárát 1220 kor.

Dede Gábor s neje Agárdi Lidia vette Tóth Ferencz és neje Kovács Rebeka házaspárát 1100 kor.

Stahler Dániel s neje vették K. Tóth Kálmán szoboszlói 132 □-öl birtokát 1200 kért.

Bartha Márton veszi Bartina Dániel kabai 1 h. 1050 □-öl szántó birtokát 1998 kért.

Czeglédy Mihály s neje Váci Erzsébet veszi Gönczy Sámuel s neje Sánta Juliánna házaspárát 850 kor.

Bogdán János s neje vette Keserü Juliánna házaspárát 800 kért.

Szerkesztői üzenetek.

Egy vásárló. Helyben. Levelét eljuttattuk Dr Kovács Bálint városi főorvos urhoz. De nem hisszük, hogy legyen valami eredménye, mert névtelen leveleket sem ő, sem mi nem használhatunk. A dolognak az lett volna az egyenes módja, ha a levelet aláírta volna. — Akkor mi is eredménnyel feltudtuk volna használni.

Hirdetmény.

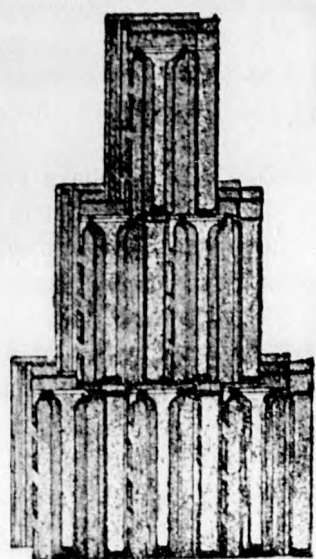
Felhívunk mindazon szőlősgazdákat, kik a saját termésű boraik után a kedvezményes borital adó fizetésre igényt tartanak, hogy ebbeli igényüket, a mai naptól kezdve folyó évi szeptember hó 15-éig, legkésőbb azonban a szüret megkezdéséig abba az esetben is, ha a szüret szeptember hó 15-ike előtt kezdetét veszi, a városi házipénztári hivatalban a hivatalos órák alatt élőszóval jelentsék be.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a bejelentő szőlőbirtokos nevét, lakhelyét, tized házszámát, a vele egyháztartásban levő család tagok számát, a szőlőbirtok területét holdakban, a házi fogyasztásban felhasznált bor átlagos mennyiségét hektoliterekben, és a nagyban vagyis 50 litert tevő mennyiségben való eladásra szánt bormennyiséget hektoliterekben.

Hajduszoboszló 1908 augusztus hó 11-én.

G. Tóth János
polgármester.

NESTLÉ
GYERMEKISZTJE
csecsemők lábbadozóik
gyomorbojások részére
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egy doboz ára 1kor.80fill. kapható minden gyógyszerárban
és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen

Nagykikindai gyártmány,
Bohn-féle szab. biztonsági
átfedőcserep 272 szám

Bohn M. és Társai

Nagykikinda és Zombolya.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon

Bohn-féle téglagyárak

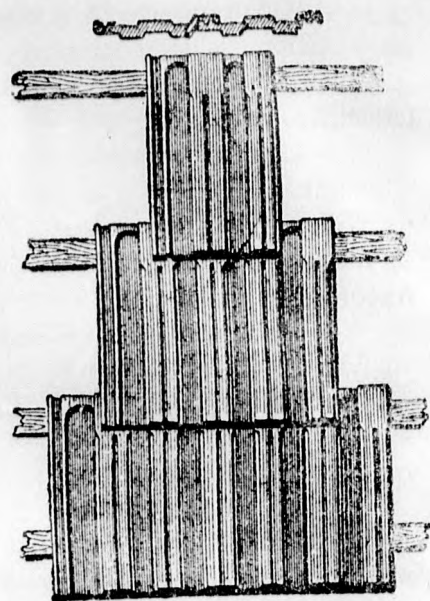
Nagykikindán és Zombolyán

Alapított 1364. — Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYNK. Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. Legolcsóbb, legszebb tetőzet.
Képes árjegységek és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zombolyai gyártmány,
Szab. biztonsági préselt átfedő cse-
rep 253. szám.

Eperjesi cserépkályhák

elsőrangú hazai gyártmány

továbbá főzőedények takarékkonyhák, épületvasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek és töltények nagy választékban, s a legjutányosabb árban kaphatók

KOVÁCS GYULA

VASÜZLETÉBEN.

DEBREGZEN, a »Bika« szálloda mellett.

Villanyvilágítást, erőátvitelt, telefonok,

villámhárítók, villamoscsengők berendezését, javítását évi jókarán tartását úgy helyben, mint vidéken legjutányosabban eszközei

Földvári L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Villamos felszerelési cikkek, műszerek kerékpárok és alkotórészei legolcsóbb árban vásárlási forrása.

Debreczen, Kossuth-u 1. Telefon 168.
Képes árjegyzék ingyen.

Alkalmi vétel!

1 vég 22 m. 4/8	Erzsike vász. vékony szálu	frt. 4-25
1 " 22 " 9/8	Erzsike vász. vékony szálu	" 4-80
1 " 23 " 4/4	Hazai vász. puha szálu	" 4-65
1 " 23 " 9/8	Rumburgi vékony szálu	" 6-
1 " 23 " 9/8	Salvator vász. erős szálu	" 6-10
1 " 23 " 9/8	Szerencse vász. erős szálu	" 6-80
1 " 23 " 9/8	Len-Imité, finom szálu	" 7-
1 " 23 " 4/4	Iglói vászon, vastag szálu	" 5-20
1 " 23 " 9/8	Iglói vászon, vastag szálu	" 6-
1 " 23 " 5/4	Iglói vászon, vastag szálu	" 6-75
1 " 23 " 9/8	Szepességi vász. vastag szálu	" 6-
1 m. 150 csm. széles lepedő	vászon vastag szálu	0-58
1 m. 150 cm. széles lepedő	vászon, vékony szálu	0-60

Vidékre utánvétellel küld míg a készlet tart

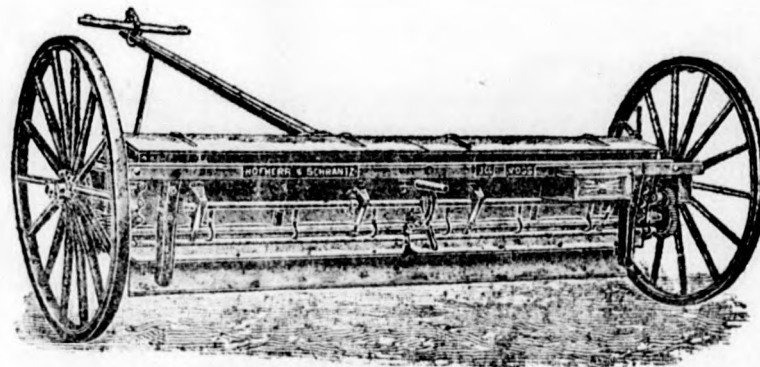
Szépe Lajos

Nőidivat, vászon és fehérenemű üzlete
Debreczen, Kossuth-utca 6 szám.
Mintákat kívánatra készséggel küld.

Kiadó lakás.

A VII. tized 107 sz. házban egy több szobából álló lakás szeptember 1-re kiadó. Értekezhetni Zubó László háytulajdonossal.

Találmányok

TRÁGYASZÓRÓ-GÉPÉT, mely általánosán a legjobbnak van elismerve.

Árjegyzékkel és pontos leírással, mely egyuttal számtalan elismerőlevelet is tartalmaz, kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

Képviselet Hajdúmegeye részére:

HEVESI GYULA úrnál DEBRECZENBEN

Piacz-utca 70.

HOFHERR és SCHRANTZ

BUDAPEST, VI., Vaczi-körút 57.
Gazdasági gépgyára és vasöntödéje Kispesten.

Ajánlja szabadalmazott VOSS-féle

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Vaczi-körút 68.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók,
boronák,

sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók,
örlömalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.